

Dôvodová správa

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodom 1, 2 a 21

Upravuje sa povinnosť žiadateľa, nakoľko od roku 2025 budú mať žiadatelia podľa 2. modifikácie Strategického plánu spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SP SPP 2023 – 2027“) možnosť identifikovať v žiadosti o podporu na dobré životné podmienky zvierat podporou pastevného chovu všetky zvieratá na základe ušných značiek. Do roku 2025 mali túto možnosť len vo vzťahu k dojniciam.

K bodu 3

V záujme zabezpečenia právnej istoty sa navrhuje výslovne ustanoviť, že postup podľa § 6 ods. 2 sa nepoužije v prípade uplatnenia osobitných znížení v súvislosti s celofarmovou eko-schémou.

K bodu 4

Legislatívno-technická úprava na základe novelizácie súvisiaceho ustanovenia § 14 ods. 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z.“). Touto úpravou sa zároveň zosúladi znenie písmena b) so znením § 15 ods. 7 písm. a) tohto nariadenia vlády v súvislosti s navrhovaným doplnením § 14 ods. 3 až 7 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z.

K bodu 5

Navrhuje sa úprava ustanovenia výpočtu zníženia v nadväznosti na § 11 ods. 1 písm. c) a § 12 písm. c) prvý a druhý bod nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. V záujme zabezpečenia právnej istoty žiadateľov sa navrhuje výslovne precizovať pravidlo zníženia s cieľom vylúčiť situáciu, aby sa v prípade najväčšej výmery ornej pôdy v časti chráneného územia podľa § 12 písm. c) druhého bodu nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. zníženie vypočítavalo z celej súvislej plochy výmery ornej pôdy v jednom diele pôdneho bloku.

K bodom 6 a 7

Navrhovanou úpravou v § 15 ods. 2 a 3 v nadväznosti na § 15 ods. 8 nariadenia vlády č. 436/2022 Z. z. v súlade s 2. modifikáciou SP SPP 2023 – 2027 budú môcť byť biopásky zrušené po 15. auguste. V prípade, ak prijímateľ zruší biopás pred 16. augustom alebo ho nevytvorí podľa osobitného predpisu, plocha sa nebude považovať za členenú a uplatní sa zníženie podľa § 15 ods. 1 predmetného nariadenia.

K bodu 8

Navrhovanou úpravou sa v § 15 ods. 6 v nadväznosti na § 15 ods. 10 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. v súlade s 2. modifikáciou SP SPP 2023 – 2027 zavádza od roku 2025 nový neproduktívny prvok ostrov biodiverzity. V prípade, ak prijímateľ nezabezpečí plochu ostrova biodiverzity podľa osobitného predpisu, dôjde k zníženiu o dvadsaťpäťnásobok výmery plochy, ktorú mal predstavovať ostrov biodiverzity. Zníženie je analogické so znížením

za nezabezpečenie biopásu, ktorý ostáva primárnym spôsobom splnenia podmienky najväčšej výmery ornej pôdy v chránených územiach pri celofarmovej eko-schéme. Zníženie za nezabezpečenie ostrova biodiverzity je v porovnaní so znížením pri nezabezpečení členenia súvislej plochy ornej pôdy biopásom o niekoľko percentuálnych bodov vyššie, nakoľko reflektuje nižšiu prácnosť tvorby ostrova biodiverzity v porovnaní s biopásom.

Príklad zníženia:

Prijímateľ obhospodaruje 100 ha súvislej plochy v chránenom území a podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. je povinný plochy členiť s výnimkou, ak vytvorí ostrov biodiverzity. V prípade ostrova biodiverzity je povinný zo 100 ha vyčleniť 3,5 ha ostrova biodiverzity.

Napríklad: Prijímateľ, ak vytvoril ostrov biodiverzity na ploche 2,5 ha, ale chýbalo mu 1,0 ha. Zníženie bude dvadsaťpäťnásobok výmery z plochy 1,0 ha. Teda $1,0 \times 25 = 25$. Zníženie je teda 25 ha.

V prípade, ak prijímateľ zruší ostrov biodiverzity pred 16. augustom, plocha sa nebude považovať za ostrov biodiverzity a bude sa postupovať podľa § 15 ods. 1 predmetného nariadenia.

V prípade, ak prijímateľ vytvorí plochu ostrova biodiverzity, ale postupuje v rozpore s osobitnými predpismi, dôjde k zníženiu o päťnásobok nahlásenej výmery plochy, kde došlo k porušeniu. Uvedené zníženie je nižšie v porovnaní so znížením v prípade, ak prijímateľ plochu ostrova biodiverzity vytvoril, ale porušil spôsoby obhospodarovania a termíny.

Príklad zníženia:

Prijímateľ obhospodaruje 100 ha súvislej plochy v chránenom území a podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. je povinný plochy členiť, resp. vytvoriť tzv. ostrov biodiverzity. V prípade ostrova biodiverzity je povinný zo 100 ha vyčleniť 3,5 ha ostrova biodiverzity.

- a) Napríklad: Prijímateľ, ak vytvoril ostrov biodiverzity a používa hnojivá na ploche 3,5 ha, bude zníženie o päťnásobok nahlásenej výmery z plochy 3,5 ha. Teda $3,5 \times 5 = 17,5$. Zníženie je teda 17,5 ha.
- b) Napríklad: Prijímateľ, ak vytvoril ostrov biodiverzity a používa hnojivá na ploche 1,5 ha, bude zníženie o päťnásobok nahlásenej výmery z plochy 1,5 ha. Teda $1,5 \times 5 = 7,5$. Zníženie je teda 7,5 ha.

Zníženia podľa § 15 ods. 7 písm. a) a b) sa nebudú kumulovať, teda nedôjde k sčítaniu jednotlivých znížení.

K bodom 9 a 11

Navrhovanou úpravou sa v § 17 ods. 2 vypúšťa doterajšie písmeno a) a nasledujúce písmená sa prečísľujú. Zníženia sú ustanovené v nadväznosti na § 17 ods. 2 až 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. Ak prijímateľ nedodrží podmienky podľa prečíslovaných písm. a) až e), dôjde k zníženiu o päťnásobok výmery plochy, tzn. zníženia sú v týchto prípadoch rovnaké ako v predchádzajúcom období.

Navrhovanou úpravou sa v § 17 dopĺňa nový odsek 4, v ktorom sa ustanovuje zníženie za nezabezpečenie plochy vysiatej zmesami pre opel'ovače v nadväznosti na § 17 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. dôjde k zmene zníženia z päťnásobku na dvadsaťpäťnásobok výmery plochy v prípade, ak prijímateľ nevytvorí plochu vysiatu zmesami pre opel'ovače. Zmena sankčného zníženia bude mať vyšší odrádzajúci efekt sankčného mechanizmu v prípade nevytvorenia plochy vysiatej zmesami pre opel'ovače. V percentuálnom vyjadrení sa u prijímateľa celofarmovej eko-schémy zníženie navýši z doterajších 0,8 % na 3,3 % platby. V predmetom návrhu nariadenia vlády sa zároveň precizujú ustanovenia týkajúce sa znížení celofarmovej eko-schémy v prípade porušení na plochách vysiatymi zmesami pre opel'ovače tak, aby boli primerané k závažnosti porušenia jednotlivých podmienok a zároveň dostatočne odrádzajúce. V prípade, ak prijímateľ plochu vysiatu zmesami pre opel'ovače vytvoril, avšak porušil spôsob obhospodarovania tejto plochy, bude zníženie ako doteraz, teda nižšie. Touto zmenou sa precizujú zníženia na primeranejší, účinnejší a spravodlivejší sankčný mechanizmus.

Príklad zníženia:

Prijímateľ v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. je povinný vytvoriť neproduktívne plochy o rozlohe 10 ha, teda plochy vysiate zmesami pre opel'ovače majú byť o rozlohe minimálne 1 ha.

Zníženie v roku 2023 a 2024:

- a) Napríklad: Prijímateľ, ak nevytvoril plochy 1,0 ha z 1,0 ha, ktoré mal vytvoriť, bude zníženie o päťnásobok výmery z plochy 1,0 ha. Teda $1,0 \times 5 = 5$. Zníženie je teda 5,0 ha.
- b) Napríklad: Prijímateľ, ak nevytvoril plochy 0,3 ha z 1,0 ha, ktoré mal vytvoriť, bude zníženie o tridsaťnásobok výmery z plochy 0,3 ha. Teda $0,3 \times 5 = 1,5$. Zníženie je teda 1,5 ha.

Navrhované zníženie:

- a) Napríklad: Prijímateľ, ak nevytvoril plochy 1,0 ha z 1,0 ha, ktoré mal vytvoriť, bude zníženie o dvadsaťpäťnásobok výmery z plochy 1,0 ha. Teda $1,0 \times 25 = 25$. Zníženie je teda 25 ha.
- b) Napríklad: Prijímateľ, ak nevytvoril plochy 0,3 ha z 1,0 ha, ktoré mal vytvoriť, bude zníženie o dvadsaťpäťnásobok výmery z plochy 0,3 ha. Teda $0,3 \times 25 = 7,5$. Zníženie je teda 7,5 ha.

K bodu 10

Legislatívno-technická úprava s cieľom aktualizácie znenia citácií v poznámkach pod čiarou v súvislosti s novelizáciou § 17 ods. 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022

Z. z., na ktorý sa v nich odkazuje.

K bodu 12

Navrhovanou úpravou sa v § 17 ods. 6 mení sankcia zníženia na päťnásobok výmery plochy, pokiaľ prijímateľ nepredloží platobnej agentúre doklad o použitom osive, ktoré tvorí zmesi pre opel'ovače, a to ani v lehote určenej vo výzve Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Zmena zníženia má zvýšiť odrádzajúci účinok v prípade porušenia povinnosti predloženia dokladov.

Zníženie v roku 2024:

Prijímateľ nepredloží doklady – povinnú prílohu o použitých zmesiach: napríklad prijímateľ mal vytvoriť 1,0 ha vysiatych zmesami pre opel'ovače. Zníženie bude o 1,0 ha.

Navrhované zníženie:

Prijímateľ nepredloží doklady – povinnú prílohu o použitých zmesiach: napríklad prijímateľ mal vytvoriť 1,0 ha vysiatych zmesami pre opel'ovače. Zníženie bude o päťnásobok plochy, ktorú mal vytvoriť, teda 5 x 1,0 ha. Zníženie bude 5,0 ha.

K bodu 13

Navrhovanou úpravou sa v § 18 písm. c) dopĺňa zníženie za porušenie podmienky v súlade s ustanoveniami § 18 ods. 3 a 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 436/2022 Z. z. podľa 2. modifikácie SP SPP 2023 – 2027.

K bodu 14

Zmena umožní Pôdohospodárskej platobnej agentúre zosúladiť postup v prípade overovania umelo vytvorených podmienok k ploche zaradenej do oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami s postupom, ktorý vykonáva v súlade s ustanoveniami § 24 ods. 2 pre základnú podporu príjmu v záujme udržateľnosti.

K bodu 15

Precizuje sa postup v prípade súbehu znížení v súvislosti s kondicionalitou a v súvislosti so sociálnou kondicionalitou s cieľom zabrániť výkladovým nejasnostiam.

K bodom 16, 17 a 20

Navrhuje sa terminologické zosúladenie nariadenia vlády s § 14 ods. 2 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 257/2022 Z. z.

K bodu 18

V záujme zabezpečenia právnej istoty žiadateľa sa dopĺňa prechodné ustanovenie, podľa ktorého sa poskytovanie podpory na základe žiadosti predloženej v roku 2024 posudzuje podľa doterajšej právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2024.

K bodu 19

Navrhuje sa ustanoviť nová príloha k žiadosti v nadväznosti na potrebu preukázania hodnoty vlastnej produkcie rastlinnej výroby podniku v rámci podmienky aktívneho

poľnohospodára podľa § 4 ods. 6 písm. e) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 435/2022 Z. z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 515/2023 Z. z.

K čl. II

Účinnosť nariadenia je navrhnutá tak, aby adresáti právneho predpisu mali možnosť oboznámiť sa s novou právnou úpravou v roku 2025 pred termínom na predkladanie žiadostí.